

БІБЛІОГРАФІЯ

ВИБРАНІ НЕЩОДАВНІ ВИДАННЯ З ІСТОРІЇ, КУЛЬТУРИ РОМІВ ТА ГЕНОЦИДУ РОМІВ ПІД ЧАС ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ

SELECTED RECENT PUBLICATIONS IN THE HISTORY AND CULTURE OF THE ROMA PEOPLE, AND ON THE ROMANI GENOCIDE

- *Адам А., Зейкан Ю., Навроцька Є.* Білий камінь з чорної катівні: Голокост ромів Закарпаття. – Ужгород: Вид-во О. Гаркуши, 2006. – 146 с.
- *Беликов А.В.* Экономическое положение украинских цыган в 1917–1930 гг. // Материалы региональной научно-практической конференции. – Донецк, 1997. – С. 34–35.
- *Бессонов Н.* Геноцид цыган Украины в годы Великой Отечественной войны // Рома в Україні: Історичний та етнокультурний розвиток циган (рома) України (XVI–XX ст.). Матер. Міжнарод. кругл. столу 3 листоп. 2006 р. – Донецьк, 2006. – С. 4–28.
- *Бессонов Н.* Об использовании терминов «Пораймос» и «Холокост» в значении «геноцид цыган» // *Голокост і сучасність: Студії в Україні і світі.* – 2007. – № 1 (2). – С. 71–82.
- *Беліков О.В.* Вивчення циган України у дореволюційній та радянській вітчизняній історіографії // *Наука. Релігія. Суспільство.* – 2003. – № 3. – С. 71–78.
- *Беліков О.В.* З історії циганського населення Донбасу // *Нові сторінки історії Донбасу: Ст. Кн. 7 / Голов. ред. З.Г. Лихолобова.* – Донецьк, 1999. – С. 261–268.
- *Беліков О.В.* Релігійні вірування українських циган // *Історія релігій в Україні.* Матеріали VIII міжнародного круглого столу 11–13 травня 1998 року. – Львів: Логос. – С. 20–21.

- *Беліков О.В.* Цигани України наприкінці ХХ ст.: проблеми та шляхи їх вирішення // *Наука. Релігія. Суспільство.* – 2003. – № 4. – С. 69–79.
- *Беліков О.В.* Цигани України під час Другої світової війни // *Наука. Релігія. Суспільство.* – 2002. – № 4. – С. 64–73.
- *Беліков О.В.* Цигани України. Історія та постановка проблеми // *Сходознавство.* – 1999. – № 7–8. – С. 191–198.
- *Беліков О.В.* Циганське населення України (ХVI–ХХ ст.): Дис... канд. іст. наук: 07.00.01 / Донецький національний ун-т – Донецьк: Донецький національний університет, 2003. – 231 арк.
- *Данілкин О.* Культура циган України: минуле і сучасність. – К.: Контекст, 2001. – 77 с.
- *Данілкин О.* Циганська кочівля і міграція в Україні: історія, вплив на формування кастовості, типологія // *Народознавчі зошити.* – 2000. – № 1. – С. 65–72.
- *Данілкин О.О.* Проблеми циган України: історія, сучасність, практика їх вирішення // *Юрївський літопис.* – 1996. – № 1. – С. 68–72.
- *Деметер Н., Бессонов Н., Кутенков В.* История цыган – новый взгляд. – Воронеж: ИПФ «Воронеж», 2000. – 336 с.
- *Друц Е., Гесслер А.* Цыгане. – М.: Советский писатель, 1990. – 333 с.,
- *Ємець Г., Дяченко Б.* Циганське населення Закарпаття. – Ужгород: Карпати, 1993. – 86 с.
- *Зіневич Н.О.* Цигани в Україні: формування етносу і сучасний стан // *УІЖ.* – 2001. – № 1. – С. 40–52.
- *Зіневич Н.О.* Циганський етнос в Україні (історіографія та джерела): Дис... канд. іст. наук: 07.00.06 / НАН України; Інститут української археографії та джерелознавства ім. М.С. Грушевського – К., 2005. – 250 с.
- *Зіневич Н.* Проблеми дослідження геноциду ромів (циган) на українських землях у роки Другої світової війни // *Наукові записки. Збірник праць молодих вчених та аспірантів / Інститут української археографії та джерелознавства ім. М.С. Грушевського НАН України.* – 2008. – № 16. – С. 415–439.
- *Іванеско М.І.* Цигани України. У пошуках кращої долі. Історичний нарис // *Відродження.* – 1993. – № 12. – С. 66–69.
- *Кенрик Д., Паксон Г.* Цыгане под свастикой. – М.: Текст, 2001. – 205 с.
- *Кроу Д.* Історія циган Східної Європи та Росії. – К.: Мегагайт, 2003. – 376 с.
- *Марушиакова Е., Попов В.* Холокост и цыгане. Конструирование новой национальной мифологии // *Голокост і сучасність: Студії в Україні і світі.* – 2008. – № 2 (4). – С. 29–42.

- *Малик Л.П., Пітюлич М.І., Передрій О.С., Шинкарь В.А.* Цигани Закарпаття: проблеми, шляхи вирішення. – Ужгород: УДУ, 1991.
 - *Солонарь В.* Этническая чистка или борьба с преступностью? Депортация румынских цыган в Транснистрию в 1942 г. // *Голокост і сучасність: Студії в Україні і світі.* – 2008. – № 1 (3). – С. 65–87.
 - *Тяглый М.* Палачи – жертвы – наблюдатели: нацистская антицыганская политика в оккупированной Украине и позиция местного населения (1941–44): методологические замечания // *Наукові записки / Інститут української археографії та джерелознавства.* Т. 15. – К., 2008. – Р. 437–458.
 - *Тяглый М.* Чингене – жертвы Холокоста? Нацистская политика в Крыму в отношении цыган, 1941–1944 // *З архівів ВЧК–ГПУ–НКВД–КГБ.* – 2007. – № 2 (29). – С. 61–98.
 - *Фрейзер А.* Цигани. – К.: Видавничий дім «Всесвіт», 2003. – 358 с.
 - *Фрыдман А.* Невядомы генацыд: знішчэнне беларускіх цыганоў у 1941–1944 // *Arche.* – 2004. – № 2 (31).
 - *Черенков Л.Н.* Некоторые проблемы этнографического изучения цыган СССР // *Малые и дисперсные этнические группы в Европейской части СССР: Сб. ст. – М.: Московский Филиал Географического Общества СССР, 1985. – С. 5–15.*
 - *Чирко Б.В.* Національні меншини на Україні в 20–30-х роках // *ВІЖ.* – 1990. – № 1. – С. 51–64.
-
- *Achim, Viorel.* Romanian Memory of the Persecution of Roma // *Roma and Sinti: Under-Studied Victims of Nazism. Symposium Proceedings.* – Washington: The United States Holocaust Memorial Museum, 2002. – P. 59–78;
 - *Achim, Viorel.* Romanian Public Reaction to the Deportation of the Gypsies to Transnistria // *The Roma. A minority in the Europe: Historical, Political and Social Perspectives / Eds. R. Stauber, R. Vago.* – Budapest – New York: CEU Press, 2007. – P. 89–102;
 - *Alt, Betty Sowers, Folts, Sylvia.* Weeping Violins: The Gypsy Tragedy in Europe. – Kirksville, Mo.: Thomas Jefferson University Press, 1996. – 148 p.
 - *Barany Z.* The East European Gypsies: Regime Change, Marginality and Ethnopolitics. – Cambridge; New York: Cambridge University Press, 2002. – 408 p.
 - *Bartosz, Adam.* The Gypsies: History and Culture. – Tarnow: Ethnographical Museum, 1993.

- *Bauer, Yehuda*. Gypsies // *Anatomy of the Auschwitz Death Camp*, edited by Yisrael Gutman and Michael Berenbaum. – Bloomington: Indiana University Press, 1998. – P. 441–455.
- *Bauer, Yehuda*. Gypsies // *Encyclopedia of the Holocaust*. – New York: MacMillan, 1990. – P. 634–638.
- *Bauer, Yehuda*. Whose Holocaust? // *Genocide and Human Rights / Ed. J.N. Porter*. – Washington, DC: University Press of America, 1982. – P. 35–46.
- *Biondich, Mark*. Persecution of Roma–Sinti in Croatia, 1941–1945 // *Roma and Sinti: Under–Studied Victims of Nazism. Symposium Proceedings*. – Washington: The United States Holocaust Memorial Museum, 2002. – P. 33–48.
- *Brearley, Margaret*. The Persecution of Gypsies in Europe // *American Behavioral Scientist*. – 2001. – Vol. 45, № 4. – P. 588–599.
- *Lutz, Brenda Davis and Lutz James M*. Gypsies as Victims of the Holocaust // *Holocaust and Genocide Studies*. – 1995. – Vol. 9, № 3. – P. 346–348.
- *Burleigh, M. and Wippermann, W*. The Racial State: Germany 1933–1945. – Cambridge, 1991. – P. 113–135.
- *Cargas, Harry J*. The Continuum of Gypsy Suffering // *Reflections of a Post–Auschwitz Christian*. – Detroit: Wayne State University Press, 1989. – P. 75–90.
- *Crowe, David M*. A history of the gypsies of Eastern Europe and Russia. – New York: St. Martin’s Press, 1995. – 416 p.
- *Dlugoborski, Waclaw*. Sinti und Roma im KL Auschwitz–Birkenau 1943–44: vor dem Hintergrund ihrer Verfolgung unter der Nazi Herrschaft. – Oswiecim: Verlag Staatliches Museum Auschwitz–Birkenau, 1998.
- *Dulić, Tomislav*. Mass Killing in the Independent State of Croatia, 1941–1945: A Case for Comparative Research // *Journal of Genocide Research*. – 2006. – Vol. 8, № 3. – P. 255–81.
- *Duna, William A. and Polansky, Paul*. The Hidden Holocaust of the Gypsies. – Minneapolis: Sa–Roma, 1997.
- *Engbring–Romang, Udo*. Fulda–Auschwitz. Zur Verfolgung der Sinti in Fulda. – Darmstadt: Verband Deutscher Sinti und Roma, Landesverband Hessen, 1996. – 122 s.
- *Engbring–Romang, Udo*. Wiesbaden–Auschwitz. Zur Verfolgung der Sinti in Wiesbaden. – Darmstadt: Hessische Landesverband Sinti, 1997. – 143 s.
- *Ficowski, Jerzy*. Cyganie w Polsce: dzieje i obyczaje. – Warszawa: «Interpress», 1989. – 298 s.

- *Ficowski, Jerzy*. The Fate of Polish Gypsies // Genocide and Human Rights: A Global Anthology, edited by Jack Nusan Porter. – Washington, D.C.: University Press of America, 1982. – P. 166–177.
- *Ficowski, Jerzy*. The Gypsies in Poland: History and Customs. – Warsaw: Interpress Publishers, 1989. – 303 p.
- *Fings, Karola, and Sparing, Frank*. Z. Zt. Zigeunerlager: die Verfolgung der Sinti und Roma im Nationalsozialismus. – Köln: Volksblatt Verlag, 1992. – 152 s.
- *Fings, Karola, and Heuss, Herbert, and Sparing, Frank*. From «Race Science» to the Camps: The Gypsies During the Second World War. – Hertfordshire: University of Hertfordshire Press, 1997. – 136 p.
- *Fonseca, Isabel*. Bury Me Standing: The Gypsies and Their Journey. – New York: Knopf, 1995. – 322 p.
- *Fraser, Angus*. The Gypsies. – Oxford, UK; Cambridge, Mass. USA: Blackwell, 1992. – 359 p.
- *Friedlander, Henry*. The Origins of Nazi Genocide: From Euthanasia to the Final Solution. – Chapel Hill, 1995. – P. 246–262.
- *Friedman, Philip*. The Extermination of the Gypsies: Nazi Genocide of an Aryan People // *Friedman, Philip*. Roads to Extinction: Essays on the Holocaust. – New York: Conference on Jewish Social Studies: Jewish Publication Society of America, 1980. – P. 381–386.
- *Friedman, Ina R.* Bubili: A Young Gypsy's Fight for Survival // The Other Victims: First-Person Stories of Non-Jews Persecuted by the Nazis. – Boston: Houghton Mifflin, 1990. – P. 7–24.
- *Greenville, John A.S.* Neglected Holocaust Victims: The Mischlinge, the Judischversippte, and the Gypsies // The Holocaust and History: The Known, the Unknown, the Disputed, and the Reexamined / Eds. M. Berenbaum and A.J. Peck. – Bloomington: Indiana University Press, 1998. – P. 315–326.
- *Hancock, Ian*. Downplaying the Porrajmos: the Trend to Minimize the Romani Holocaust // *Journal of Genocide Research*. – 2000. – № 3. – P. 56 – 63.
- *Hancock, Ian*. Uniqueness of the Victims: Gypsies, Jews and the Holocaust // *Without Prejudice: International Review of Racial Discrimination*. – 1988. – № 1/2. – P. 45–67.
- *Hancock, Ian*. Responses to the Porrajmos: The Romani Holocaust // Is the Holocaust Unique: perspectives on comparative genocide (ed. by Alan S. Rosenbaum). Oxford: Westview Press, 1996. – P. 39–64.

- *Hancock, Ian*. The East European Roots of Romani Nationalism // *Nationalities Papers*. – 1991. – Vol. XIX, № 3. – P. 251–268.
- *Hancock, Ian*. Gypsy History in Germany and Neighbouring Lands: A Chronology to the Holocaust and Beyond // *Nationalities Papers*. – 1991. – Vol. 19, № 3. – P. 395–412.
- *Hesse, Hans and Schreiber, Jens*. Vom Schlachthof nach Auschwitz: die NS-Verfolgung der Sinti und Roma aus Bremen, Bremerhaven und Nordwestdeutschland. – Marburg: Tectum Verlag, 1999.
- *Holler, Martin*. Der nationalsozialistische Völkermord an den Roma in der Besetzten Sowjetunion (1941–1944). – Heidelberg: Dokumentations- und Kulturzentrum Deutscher Sinti und Roma, 2009. – 142 s.
- *Huttenbach, Henry*. The Romani Porajmos: The Nazi Genocide of Europe's Gypsies // *Nationalities Papers*. – 1991. – Vol. 19, № 3. – P. 373–394.
- *Jelinek, Yeshayahu A.* Bosnia – Herzegovina at War: Relations between Moslems and Non-Muslems // *Holocaust and Genocide Studies*. – 1990. – Vol. 5, № 3. – P. 275–292.
- *Kapralski, Slavomir*. Identity building and the Holocaust: Roma Political Nationalism // *Nationalities Papers*. – 1997. – Vol. 25, № 2. – P. 269–283.
- *Kapralski, Slavomir*. The Voices of a Mute Memory. The Holocaust and the Identity of the Eastern European Romanies. – In: Der nationalsozialistische Genozid an den Roma Osteuropas. Geschichte und künstlerische Verarbeitung. – Köln, Weimar, Wien: Böhlau Verlag, 2008. – S. 93–111.
- *Kapralski, Slavomir*. Why Teach about the Romani Holocaust // Why Should We Teach About the Holocaust / Eds. Jolanta Ambrosewicz-Jacobs, Leszek Hondo. – Krakow: The Jagiellonian University, Institute of European Studies, 2005. – P. 82–92.
- *Katz, Katalin*. Story, History and Memory: a Case Study of the Roma at the Komarom Camp in Hungary // The Roma. A minority in the Europe: Historical, Political and Social Perspectives / Eds. R. Stauber, R. Vago. – Budapest – New York: CEU Press, 2007. – P. 69–88;
- In the shadow of the Swastika. The Gypsies during the Second World War / Ed. Kenrick Donald. Vol. 2. – Hatfield: University of Hertfordshire Press, 1999. – 220 p.
- *Kenrick Donald and Puxon, Grattan*. Gypsies under the swastika. – Hertfordshire: Gypsy Research Centre, University of Hertfordshire Press, 1995. – 157 p.

- *Klamper, Elisabeth.* Persecution and Annihilation of Roma and Sinti in Austria, 1938–1945 // *Journal of the Gypsy Lore Society* 5. – 1993. – Vol. 3, № 2. – P. 55–65.
- *Lewy, Guenter.* Gypsies and Jews Under the Nazis // *Holocaust and Genocide Studies.* – 1999. – Vol. 13, № 3. – P. 383–404.
- *Lewy, Guenter.* Gypsies in German Concentration Camps // *Roma and Sinti: Understudied Victims of Nazism. Symposium Proceedings.* – Washington: The United States Holocaust Memorial Museum, 2002. – P. 23–32.
- *Lewy, Guenter.* Himmler and the “Racially Pure” Gypsies // *Journal of Contemporary History.* – 1999. – Vol. 34, № 2. – P. 201–14.
- *Lewy, Guenter.* The Nazi persecution of the Gypsies. – Oxford; New York: Oxford University Press, 2000. – 306 p.
- *Lipa, Juri.* The Fate of Gypsies in Czechoslovakia under Nazi Domination // M. Berenbaum, ed., *A Mosaic of Victims: Non-Jews Persecuted and Murdered by the Nazis.* – New York, 1990. – P. 207–215.
- *Margalit, Gilad.* Germany and its Gypsies: A Post-Auschwitz Ordeal. – Madison: University of Wisconsin Press, 2002. – 305 p.
- *Margalit, Gilad.* The uniqueness of the Nazi persecution of the Gypsies // *Romani Studies* 5. – 2000. – Vol. 10, No. 2. – P. 185–210.
- *Margalit, Gilad.* The Justice System of the Federal Republic of Germany and the Nazi Persecution of the Gypsies // *Holocaust and Genocide Studies.* – 1997. – Vol. 11, № 3. – P. 330–350.
- *Margalit, Gilad.* The Representation of the Nazi Persecution of the Gypsies in German Discourse after 1945 // *German History.* – 1999. – Vol. 17, № 2. – P. 221 – 240.
- *Margalit, Gilad and Matras, Yaron.* Gypsies in Germany – German Gypsies? Identity and Politics of Sinti and Roma in Germany // *The Roma. A minority in the Europe: Historical, Political and Social Perspectives / Eds. R. Stauber, R. Vago.* – Budapest – New York: CEU Press, 2007. – P. 103–116.
- *Martins-Heuss, K.* Reflections on the collective identity of German Roma and Sinti (Gypsies) under National Socialism // *Holocaust and Genocide Studies.* – 1989. – № 4. – P. 193–211.
- *Megel, John.* The Holocaust and the American Rom // *Papers from the Sixth and Seventh Annual Meetings, Gypsy Lore Society, North American Chapter, edited by Joanne Grumet.* – New York: The Society, 1986. – P. 187–190.

- *Michalewicz, Bogumila*. The Gypsy Holocaust in Poland // Papers from the Sixth and Seventh Annual Meetings, Gypsy Lore Society, North American Chapter, edited by Joanne Grumet, New York: The Society, 1986. – P. 172–184.
- *Milton, Sybil*. Nazi policies toward Roma and Sinti, 1933–1945 // *Journal of the Gypsy Lore Society* 5. – 1992. – Vol. 2, № 1. – P. 1–18.
- *Milton, Sybil*. Holocaust: The Gypsies // *Century of Genocide: Eyewitness Accounts and Critical Views* / Ed. by Samuel Totten, William S. Parsons, and Israel Charny, 2nd ed. – New York – London: Routledge, 1997. – P. 161–204.
- *Milton, Sybil*. Gypsies and the Holocaust // *The History Teacher*. – 2001. – Vol. 24, № 4. – P. 375–387.
- *Milton, Sybil*. The Context of the Holocaust // *German Studies Review*. – 1990. – № 13. – P. 269–283.
- *Mueller–Hill, Benno*. Murderous Science: Elimination by Scientific Selection of Jews, Gypsies, and Others: Germany, 1933–1945. – Oxford: Oxford University Press, 1988. – 224 p
- *Nečas, Ctibor*. The Holocaust of the Czech Roma. – Prague: Prostor, 1999. – 216 p.
- *Nečas, Ctibor*. Bohemia and Moravia – two internment camps for the Gypsies in the Czech lands // *The Gypsies during the Second World War*. – Vol. 2: In the Shadow of the Swastika / Ed. D. Kenrick. – Hatfield: Centre de recherches tsiganes; University of Hertfordshire Press, 1999. – P. 149–170.
- *Opferman, Ulrich F*. The Registration of Gypsies in National Socialism: Responsibility in a German region // *Romani Studies* 5. – 2001. – Vol. 11, № 1. – P. 25–52.
- *Peschanski, Denis*. The Gypsies in the Upheaval: The Situation in France, 1939–1946 // Roma and Sinti: Under–Studied Victims of Nazism. Symposium Proceedings. – Washington: The United States Holocaust Memorial Museum, 2002. – P. 49–58.
- *Pogany, Istvan*. Accommodating an Emergent National Identity: The Roma of Central and Eastern Europe // *International Journal on Minority and Group Rights*. – 1999. – № 6. – P. 149–167.
- *Reinhartz, Dennis*. The genocide of the Yugoslav Gypsies // *The Gypsies during the Second World War*. – Vol. 3: The Final Chapter / Ed. D. Kenrick. – Hatfield: Centre de recherches tsiganes; University of Hertfordshire Press, 2006. – P. 87–95.
- *Radu, Ioanid*. The Holocaust in Romania. The Destruction of Jews and Gypsies Under the Antonescu Regime, 1940–1944. – Chicago: Ivan R Dee, 2000. – 339 p. (Chapter 7. The Deportation, Persecution and Extermination of Gypsies. – P. 225–237).

- *Riechert, Hansjorg.* Im Schatten von Auschwitz: die nationalsozialistische Sterilisationspolitik gegenüber Sinti und Roma. – New York: Waxmann, 1995. – 156 p.
- *Rose, Romani.* The Nazi genocide of the Sinti and Roma. – Heidelberg: Documentary and Cultural Centre of German Sinti and Roma, 1995. – 189 p.
- *Sandner, Peter.* Frankfurt, Auschwitz: die nationalsozialistische Verfolgung der Sinti und Roma in Frankfurt am Main. – Frankfurt am Main: Brandes & Aspel, 1998. – 364 p.
- *Schenk, Michael.* Rassismus gegen Sinti und Roma: zur Kontinuität der Zigeunerverfolgung innerhalb der deutschen Gesellschaft von der Weimarer Republik bis in die Gegenwart. – New York: P. Lang, 1994. – 487 p.
- *Schmid, Hans-Dieter.* «Treat them like Jewish objects». The treatment of the Sinti and Roma at the hand of the fiscal administration // *Romani Studies* 5. – 2003. – Vol. 13, № 2. – P. 149–162.
- *Sinti and Roma: Gypsies in German-Speaking Society and Literature.* – New York: Berghahn Books, 1998. – 160 p.
- *Solonari, Vladimir.* An Important New Document on Romanian Policy of Ethnic Cleansing during World War II // *Holocaust and Genocide Studies.* – 2007. – Vol. 20, № 2. – P. 276–278.
- *Sonneman, Toby.* Shared Sorrows: A Gypsy Family Remembers the Holocaust. – Hatfield: University of Hertfordshire Press, 2002. – 296 p.
- *Stauber, Roni and Vago, Raphael.* The Politics of Memory. Jews and Roma Commemorate Their Persecution // *The Roma. A minority in the Europe: Historical, Political and Social Perspectives* / Eds. R. Stauber, R. Vago. – Budapest – New York: CEU Press, 2007. – P. 117–134;
- *Stewart, Michael.* Remembering without commemoration: The Mnemonics and politics of Holocaust memories among European Roma // *Journal of the Royal Anthropological Institute.* – 2004. – № 10. – P. 561–582.
- *Thurner, Erika.* National Socialism and Gypsies in Austria. – Tuscaloosa: University of Alabama Press, 1998. – 240 p.
- *Thurner, Erika.* Nazi and Postwar Policy against Roma and Sinti in Austria // *The Roma. A minority in the Europe: Historical, Political and Social Perspectives* / Eds. R. Stauber, R. Vago. – Budapest – New York: CEU Press, 2007. – P. 55–68.
- *Tong, Diane.* Gypsies: A Multidisciplinary Annotated Bibliography. – New York: Garland Publishing, 1995.
- *Trubeta, Sevasti.* «Gypsiness», Racial Discourse and Persecution: Balkan Roma during the Second World War // *Nationalities Papers.* – 2003. – Vol. 31, № 4. – P. 495–514.

- *Trumpener, Katie*. The Time of the Gypsies: A „People without history“ in the Narratives of the West // *Critical Enquiry*. – 1992. – Vol. 18, № 4. – P. 843–884.
- *Tyaglyy, Mikhail*. Were the “Chingene” Victims of the Holocaust? The Nazi policy toward the Crimean Roma // *Holocaust and Genocide Studies*. – 2009. – Vol. 23, № 1. – P. 26–53.
- *Tyrnauer, Gabrielle*. «Mastering the Past»: Germans and Gypsies // *Genocide and Human Rights: A Global Anthology* / Ed. Jack Nusan Porter. – Washington, D.C.: University Press of America, 1982. – P. 178–187.
- *Tyrnauer, Gabrielle*. Scholars, Gypsies and the Holocaust // *Papers from the Sixth and Seventh Annual Meetings, Gypsy Lore Society, North American Chapter* / Edited by J. Grumet. – New York: The Society, 1986. – P. 157–164.
- *Weiss-Wendt, Anton*. Extermination of the Gypsies in Estonia during World War II: Popular Images and Official Policies // *Holocaust and Genocide Studies*. – 2003. – Vol. 17, № 1. – P. 31–61.
- *Widmann, Peter*. The Campaign against the Restless: Criminal Biology and the Stigmatization of the Gypsies, 1890–1960 // *The Roma. A minority in the Europe: Historical, Political and Social Perspectives* / Eds. R. Stauber, R. Vago. – Budapest – New York: CEU Press, 2007. – P. 19–30;
- *Willems, Wim*. In search of the true Gypsy: from Enlightenment to Final Solution; translated by Don Bloch. – London; Portland, OR: Frank Cass, 1997. – 368 p.
- *Wippermann, Wolfgang*. Christine Lehmann and Mazurka Rose: Two «Gypsies» in the Grip of German Bureaucracy, 1931–60 // *Confronting the Nazi Past: New Debates on Modern German History* / Ed. Michael Burleigh. – New York: St. Martin’s Press, 1996. – P. 112–124.
- *Wippermann, Wolfgang*. Wie die Zigeuner. Antisemitismus und Antitsiganismus im Vergleich. – Berlin: Elefant Press, 1997. – 268 p.
- *Wippermann, Wolfgang*. ‘Ausgewählte Opfer?’ Shoah and Porrajmos im Vergleich. Eine Kontroverse. – Berlin: Frank & Timme, 2005. – 170 p.
- *Yates, Dora E*. Hitler and the Gypsies // *Genocide and Human Rights: A Global Anthology* / Ed. Jack Nusan Porter. – Washington, D.C.: University Press of America, 1982. – P. 158–165.
- *Young, D*. The Trial of Remembrance: Monuments of the Porrajmos // *Genocide Perspectives*. – 1997. – № 1. – P. 109–137.
- *Zimmermann, Michael*. Intent, Failure of Plans, and Escalation: Nazi Persecution of the Gypsies in Germany and Austria, 1933–1942. – Roma and Sinti: Under-

- Studied Victims of Nazism. Symposium Proceedings. – Washington: The United States Holocaust Memorial Museum, 2002. – P. 9–21.
- *Zimmermann, Michael.* Rassenutopie und Genozid: die nationalsozialistische «Lösung der Zigeunerfrage». – Hamburg: Christians, 1996. – 574 p.
 - *Zimmermann, Michael.* The National Socialist “Solution of the Gypsy Question”: Central Decisions, Local Initiatives, and their Interrelation // *Holocaust and Genocide Studies.* – 2001. – Vol. 15, № 3. – P. 412–427.
 - *Zimmermann, Michael.* The Wehrmacht and the National Socialist Persecution of the Gypsies // *Romani studies* 5. – 2001. – Vol. 11, № 2. – P. 111–135.
 - *Zimmermann, Michael.* Jews, Gypsies and Soviet Prisoners of War: Comparing Nazi Persecutions // *The Roma. A minority in the Europe: Historical, Political and Social Perspectives* / Eds. R. Stauber, R. Vago. – Budapest – New York: CEU Press, 2007. – P. 31–54;
 - *Zimmermann, Michael.* The Soviet Union and the Baltic States, 1941–44: the Massacre of the Gypsies // *The Gypsies during the Second World War.* – Vol. 2: In the Shadow of the Swastika / Ed. D. Kenrick. – Hatfield: Centre de recherches tsiganes; University of Hertfordshire Press, 1999. – P. 131–148.
 - *Zimmermann, Michael.* The National Socialist persecution of the Jews and Gypsies: Is a comparison possible? // *The Gypsies during the Second World War.* – Vol. 3: The Final Chapter / Ed. D. Kenrick. – Hatfield: Centre de recherches tsiganes; University of Hertfordshire Press, 2006. – P. 135–148.